

[Per Federspiel.]

træffes flere beslutninger inden for Regeringsrådet, at der vil kunne finde en dialog sted, som efterhånden må udvide sig. Ganske på samme måde som der ganske uformelt inden for Europarådet siden 1961 har været en årlig konference, som ikke refereres nogen steder, men som foregår ganske frit — noget sådant skulle naturligvis ikke ske i den parlamentariske forsamling — og hvor der virkelig finder drøftelser sted mellem regeringerne og den parlamentariske forsamling.

Planerne om en egentlig politisk union har hidtil lidt en forholdsvist krank skæbne, lige fra Fouchetrapporten over Catanibe-stræbelserne, indtil man nu har etableret en egentlig konsultation, som jeg nævnte før, mellem de seks landes regeringer.

Vil det sige, at det enkelte lands udenrigspolitik bliver bundet? Det har der jo fra visse sider været ytret en ængstelse for, og det er bl. a. det, der holder den svenske regering tilbage fra at søge egentligt medlemskab. Der er intet, der tyder på noget sådant, selv om jeg ikke er i tvivl om, at når Fællesskabet har haft lejlighed til at udvikle sig over nogle generationer, så vil der udvikle sig en fælles politik, alene af den grund, at flere og flere beslutninger må træffes i fællesskab. Flere og flere afgørelser vil gribe ensartet ind i landenes økonomiske, politiske, kulturelle og sociale liv, og derfor vil ganske naturligt en fælles politik udvikle sig. Det ligger efter min opfattelse meget langt ude i fremtiden, men jeg ser ikke nogen grund til at ængstes derved.

Hele grundlaget for de europæiske fællesskaber er jo solidariteten mellem de vestlige lande, angsten for at stå alene med tidens problemer og erkendelsen af, at de alene kan løses i fællesskab. Dette er i sig selv en fælles politik. Man skal ikke tro, at der sker pludselige ændringer i det enkelte lands beslutninger. Vi har jo set Frankrig træffe sine egne beslutninger på de udenrigspolitiske områder, ligesom adskillige andre af fællesmarkedslandene har taget individuelle

standpunkter, som i og for sig afviger fra andres. Derfor kan jeg heller ikke se, at den ængstelse, der fra hr. Ivar Nørgaards og andres side er givet udtryk for med hensyn til denne politiske udvikling, giver os nogen grund til at ændre vores hidtidige politik.

Lad mig endelig gøre en enkelt bemærkning om det spørgsmål, der nu i den sidste fase er rejst fra socialdemokratiets side, nemlig kravet om, at den endelige afgørelse skal træffes ved en folkeafstemning. Det ligger under alle omstændigheder i den socialdemokratiske gruppes hånd ved det, der med et moderne udtryk kaldes manipulation, at fremkalde den situation, som er forudsat i grundlovens § 20, hvis der ikke opnås fem sjettedeles flertal. Vi skal ikke fra venstres side modsætte os, at der allerede nu træffes beslutning om, at der ved særlig lov eller måske blot ved anvendelse af grundlovens § 20 eller § 19 sammenholdt med § 42 foretages en folkeafstemning, men jeg vil gerne her fremhæve, at vi til stadighed har været parat til at tage det ansvar, som er pålagt folkettinget ifølge grundloven, og vi har vanskeligt ved at se, at man ikke måtte kunne acceptere den ordning, der efter indgående overvejelser i forfatningskommissionen er nedfældet i grundlovens § 20, nemlig at fem sjettedeles flertal i folkettinget måtte være tilstrækkelig garanti for, at der ikke blev foretaget uoverlagte handlinger. Jeg skal ikke sige mere om dette spørgsmål. Vi kan tiltræde det forslag til dagsorden, der er fremsat af hr. Ivar Nørgaard.

Til slut vil jeg gerne konkludere, at det, der fremgår af handelsministerens redegørelse, er, at der i hele udviklingen, som den er forløbet i den forhandlingsrunde, som nu nærmer sig sin afslutning, ikke foreligger noget nyt og uventet, der kunne motiverer en revision af den politik, vi stort set har været enige om her i tinget igennem ti år. Tværtimod er en lang række af de myter, der har været rejst i den offentlige diskussion rundt omkring i landet snart det ene, snart det andet sted, blevet ganske eftertrykkeligt aflivet. Forløbet af forhandlin-